5837 Ն· 1887 ՄԱՐՏ 7 ՇԻՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ 28 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ· 19 ՄԱՐՏ Ն· 5837

ՏԻԵԱԹԷԱՐ
Մրնալի Մեծի 8
Ալիը տալէ 4
Իլանորը սարբաբ 40 Փարա·

Պանծալի Քէֆեար

ԻԽԹԱՐԱԹ
Ղազէթասը շնորհէն հալ հաքքատա իւ դրէք Վէրէնշէհիր դէր։
Գիր Նիւսխէսի 40 Փարա·

ԲՕՍԹԱ ԻՒՃՐԷԹԻ ՊԻՋԷ ԱՑԻՏ ՏԻՐ
ԳԱԼԱԹԱ ԻԲՍԻ ԽԱՆ ՆԻՒՄԷՐՕ 41

١٣٠٣ ՄԱՐԹ ٧ ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ 8 · ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٣٠٤ ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԱԽԻՐ ٢٤

ԻԽԹԱՐ ՎԷ ՐԷՃԱ

Գայսէրիյէէտէ օլուպտա զաղէթամըզը գրաաթա բաղպէթ պուեուրան գաթլար նամընա, թարաֆէյն իչին պիր գօլայլըգ օլմագ իւզրէ մաղ պուզլար կէօնտէրմիշ օլտուզումուզտան, Զամուրեան Աբրահամ էֆէնտի Թարաֆընտան Թագտիմ գելընաբզընտա, էֆէնտիի մըւմաիլէյհէ թէպլիմէ հիմմէթլէրինի ըէճա իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

—

Բարիս 17 մարտ

Տէվլէթի ալիյէ գօմիսէրի էֆէնտի հաղրէթլէրինին թահթը ռիեասէթլէրինտէ օլարագ, Ռուկարիսթանա իճրայի թահգիգաթ օլունմասը Հագգընտա Ռուսիա թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆին, Իթալեատան պաշգա տիւէլի սայիրէ թարաֆլարընտան գապուլ օլունտուզու թէէմին օլունուեօր։

Բօմա 17 մարտ

Մասուատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ ժէնէրալ ժէնէնին պին ատէտ թիւֆէնք իթա իտէրէք Հապէշլիլեր նէզտինտէ մահպուս պուլունան Իթալեանլարը գուրթարմաղա մուվաֆֆագ օլտուզու պէեան օլունմուշ տուր։ Ֆադաթ Իթալեա հիւքիւմէթի, պու մուամէլէնի թագտիր ու թահսին իթմէտիկինտէն, ֆըրդայի սէֆէրիւէ գօմանտանը ժէնէրալ ժէնէնի ապ իլէմիշ տիր։

Լօնտրա 17 մարտ

Բէթրէսպուրկտան Ըսթանտարտ զաղէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ տէնիլմիշ տիր քի, «Ռուսիա գապինէսինճէ պագը կիւնա թատիլաթ իճրասը միւհիմմէտ տիր, տախիլիէ նագը գօնթ Թոլսթոյ իսթիֆասընը վիրմիշ օլտուզունտան, անըն եէրինէ պիր ժէնէրալ թայէին օլունաճագ տըր։

Բօմա 17 մարտ

Պուհրանը միւքէյա էլան տէվամ իտիեօր, միւքէյա, մէճլիսի մէպուսանը ֆէսխ իթմէքտէն գօրգուեօր զիրա էֆքեարը ումումիյէ, միւքէյանըն խարիճի բօլիթիգասը ալէյհինտէ տիր,

Լօնտրա 15 մարտ

Մ. տը Լէսէբս, Պէրլինտէ բրէնս Պիզմարդ իլէ միւլագաթ իթտիքտէն սօնրա, արթըգ Ֆրանսա իլէ Ալմանեա արասընտա պիր միւճատէլէյի գարիպէ ղուհուրի հագգընտաքի խէվգի վէ թէլաշլարընը պի էսաս օլտուզունու պէեան իթտիկի Պէրլինտէն Տէպա զաղէթասընա պա թէլէկրաֆ իշար օլունուեօր։

Լօնտրա 15 մարտ

Մ. տը Լէսէբս թարաֆընտան, Պէրլինտէ վուգու պուլան պէեանթա նէզարէն, էկէր Մըսրընը Ինկիլիզ ասքէրինտէն թախլիյէսի իչին պիր միւտտէթ թայէն օլունմաղ իսէ, մէսէլէյի Մըսրիյէ թէքրար քէսպի իշթիղալատէճէկի, վէ բէք չօղ զարըշըգլըգլարա սէպէպիէթ վիրէճէկի անլաշըլմըշ տըր։ Միւամիլէյհ Մ. տը Լէսէբս, Մըսրը մէսէլէսինին ուլչէն թէսվիյէսինէ մէտար օլմագ իւզրէ, Իսմաիլ բաշանըն թէքրար Մըսրրա ճէլլգ վէ տավէթ օլունմասընը միւնասիպ միւթալաա իթմէքտէ տիր։

Գահիրէ 15 մարտ

Խըտիվի լահրգ հաղրէթլէրի, Ինկիլիզլէրին մուավէնէթի իլէ, մուհաֆազայի ինթիզամա զայրէթ իլէտինտէն Ինկիլթէրրա տէվլէթի վալիի սապրզը ավտէթինէ տայիր միւզաքէրէյի գապուլ իտէմէզ, Խըտիվին խատպէխատ իտարէեէ լիգթիտարը թէպէյեուն իթտիկի հալտէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, միւշարիլէյհ հաղրէթլէրինէ մուավէնէթէ լիզում կէօրմէեէճէք իսէտէ, Ֆըրանսանընն Մրօբրտաքի մէնաֆիի, տէվլէթի Ալիեէճէ տախի մուսատտագ օլտուզու հալտէ, մէնաֆիի մէզքիւրէնին վիզ աեէսի զըմնընտա Բարիս գապինէսի թարաֆընտան իտիլէճէք թէքլիֆաթ Ինկիլթէրրատա նագարը իթթիֆարա ալընաճագ տըր։

Բէթէրսպուրկ 16 մարտ

Տիւն կրանտիւգ Վլատիմէրին ըէսմի գապուլինտէ, Զար հաղրը պուլունմուշ, վէ քէնտիսինին հիւսնի հալտէ պուլունտուզու կէօրիլմիշ տիր։

Բօմա 17 մարտ

Իթալեա տէվլէթի նէզտինտէ, Ալմանեա սէֆիրի օլան պարօն տը Կիւտէլ խաթիֆա իթմիշ տիր։

Բարիս 17 մարտ

Մէմալիքի էճնէպիյէեէտէն Ֆըրանսաեա իտխալ օլունաճագ զախիրէտէն ալընաճագ ֆագլա ըէսիմ հագգընտա քանուն լայիհասընը թէտգիգ իթմէք իւզրէ, մէճլիսի աեան թարաֆընտան ինթիխապ օլունան գօմիսիօն, պիւսպիթիւն մէզքիւր լայիհա լէյհինտէ տիր։ Մարսիլեատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէ մէյլինէ նէզարէն, հավալարընն մուխալիֆէթինտէնընա. չի լիմանտան տուխուլ վէ խուրուճ մատտէսի միշքիւլէշմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

ԹԷՎ ՃԻՀԱԹ

—

Շուրայի տէվլէթ ազալըզը բիւթպէյի ուլէա սընրֆը սանիսի իլէ միւլզա Օրման վէ մէտաին մէճլիսի ազասընտան Սուպհի բաշազատէ Սամի պէյ էֆէնտիեէ,

Հալէպ վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիլիկի Ատանա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիսի Ահմէտ Էտիպ պէյէ,

Ատանա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիլիկի Հալէպ վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիսի Բաշիտ պէյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

—

Ալյարն Նայիպի ֆագիէթլու Պիւրհանէտտին էֆէնտինին ալէյհինէ վուգու պուլան շիքայաթը միւթէատտիտ իւզրէրինէ ազլ իտիլմիշ, վէ եէրինէ մուխրէճ մէվալիսինտէն Միվաս մէրքէզ Նայիպ էսպագը էմին էֆէնտինին թայէին դելընմըշ իտուկի իշիտիլմիշ տիր։

—Իզմիր սանճաղընըն Շէհիր էմանէթի ճէլիլէսինտէն այրըլարագ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի ճէլիլէսինէ իլճագը վէ մուամէլաթը հիսապիյէ վէ թահրիրիյէսինին 1303 սէնէսի մարթընտան իթիբարէն վիլայէթի միւշարիլէյհանա բուլեէթի հագգընտա քիւշատընա գարար վիրիլէրէք, իրատէյի Սէնիյէեէի չէրէֆսուտուր պույրուլտուղու միւսթախպէր տիր։

—Ճէրիտէթ Իւլ Հադայիդ զաղէթասը, թէնպիհաթ վէ թէվպիխաթը միւքէրրէրէ խիլաֆընա օլարագ, մէգալաթը զայրի միւնասիպէ տէրճինի իթիեատ իլէմիշ օլմաղլէ, պա էմրի սամի պիլա միւտտէթ թաթիլ գելընմըշ տըր։

Ծիլ 5 մարթ, 1303

—Ռուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան, Ֆրանսա հարպիյէ նազրը ժէնէրալ Պուլանժէէ «չէճին մուհաֆըզը ճէնապը Հադդ տըր» ճիւմլէսի իլէ միւզեյէն պիր իֆթիխար գելընը կէօնտէրիլտիկի Բէթրբէսպուրկտան Վիէննա զաղէթալարընընա եազըլմըշ տըր։

—Վան վալիսի Խալիլ բաշա հաղրէթլէրի էվվէլքի կիւն Պապը ալիեէ կիտէրէք, Զաթը սամիի Սատրազամի վէ տախիլիեէ վէ խարիճիեէ նազրըլարը բաշալար վէ խարիճիեէ միսթէշարը Արթին էֆէնտի հաղարաթը իլէ միւլագաթ իյլէմիշ տիր։ Բաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին պու կիւն մէէմուրիեէթի ճէտիտէլէրինէ միւթէվէճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէքլէրի մէսմու տուր։

— Ալմանեա իմբէրաթօրունուն 90 ընճը սէնէյի վէլատէթի օլմագ միւնասիպէթիլէ, Ռուսիա իմբէրաթօրունուն պիզզաթ Պէրլինէ կիտիպ մէրասիմի թէպրիքիեէեի իֆա իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։ Վիէննա զաղէթալարընընը պէեանընա կէօրէ, միւշարիլէյհ իմբէրաթօր Ալէքսանտր հաղրէթլէրի, մէրասիմի մէզքիւրէնին իճրասընտան սօնրա, պահրէն վէ Դրրըմ թարիգի իլէ Ռուսիաեա ավտէթ իտէճէքլէրի ճիհէթլէ Տէրսաատէթտէն միւրուր իտիպ, պու միւնասիպէթլէ Զաթը Բաշիշահիեի տախի զիեարէթ իտէճէքլէր տիր։

— Շիրքէթի Խայրիեէ իմթիեազընընը թէճտիտինի միւթէզամմին իրատէյի Սէնիեէյի Շէհրիեարինին չէրէֆսատը օլուպ, Պապը Ալիեէ թէպլիղ պույրուլտուղունու, վէ էլեեէվմ Իտարէյի մախսուսէ վաբօրլարընընը իշլեմէքտէ օլտուզու Ատալար, Գատը քէօյիւ վէ Ս.յիսթէֆանոս խաթթլարընտա տախի Շիրքէթի Խայրիեէ վաբօրլարընընը իշլեեէկի, վէ պինաէն ալէյհ Իտարէյի մախսուսէնին մէզքիւր խաթթլարա իշլեեէն վաբօրլարընընը, Շիրքէթի Խայրիեէ թարաֆընտան միւպայեա իտիլմէսի մէէմուլ իտուկի հագգընտա պիր րիվայեէթ տէվէրան իշլետիկինի Մանիթէօր եազըեօր։

— Բէժի իտարէսի միւտիրի Մ. Օպուանո, Սամսօնտաքի Բէժի իտարէսինի թէֆթիշ իթմէք իւզրէ պու կիւն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք իմիշ։

—Եազարըզմըզ վէճհէլ, Գալաթատա Իթալիա պահրիեէ ասքէրի իլէ վուգու պուլան արպէտատա եարալանմըշ օլան բօլիս գօմիսէրի Բէրիմ էֆէնտինին թէտավիսի զըմնընտա, Եըլտըզ սէրաեը ճիվարընտաքի խասթախանէտէ, թէտավիսինէ էմր ու ֆէրման պույրուլուպ, քէնտիսինի խասթախանէյի մէզքիւրէ նագլ իլէ թէտավի օլունմագտա պուլունմուշ տուր։

—Բուսիա թարաֆընտան էրզրումատա քիւշատընա գարար վիրիլէն պիր ճէսիմ մանասթըրը էմրի թէէսսիսի զըմնընտա, Այնօրզտան պիրչօգ քէշիշին էրզրումա իյզամ օլունտուղու բիվաեէթ իտիլիեօր։

—Էվվէլքի կիւն, Սըր Տրիմոնտ Վոլֆ իլէ թէճտիտի միւլագաթ իտիլէճէք իքէն, Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրինտէն վիրուտինէ ինթիզար օլունան ճէվապ հէնուզ վիրուտ իթմէմէք հասէպիլէ, միւլագաթը մէզքիւրէ էսնիմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնինէ թէէխիր իտիլմիշ տիր։

—Մաքինա վէ տէմիր եիւքլիւ Գարօ նամ Ինկիլիզ վաբօրունուն ֆուրթունատա թութուլուպ Բօթի լիմանընտա զարդ օլտուղու, վէ մէզքիւր վաբօրուն 24 նէֆէր թայիֆէսի իլէ գաբուտանը գուրթուլմուշ օլտուգլարը զաղէթալարտա օգունմուշ տուր։

—Պաղը գալպազանլար, կալվանօ բլասթի ուսուլի իլէ սիմ մէճիտիեէ կիւմիշլէրինին պիրազ մըգտարընը չալմագտա օլտուգլարընտան, վէ պու սուրէթլէ մէճիտիեէլէր գարարմագտա պուլունտուղունտան, ալընըպ վիրիլտիկի զէման տիգգաթ օլունմասը, մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն հէր թարաֆա պիլտիրիլմիշ տիր։

—Պահրիյէ նազրը տէվլէթլու Հասան բաշա հաղրէթլէրինէ Ֆըրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան, պերինճի ռիւթպէսէն պիր գրթա ալթուն մէտալիօնը· իթա օլունտուղու կիպի, թաալիքի խուսուսունա տախի իրատէյի Սէնիյէեէյի հաղրէթի Բատիշահի չէրէֆսուտուր պույրուլտուղունու Լէվանթ Հէրայատ եազըեօր։

—Մ. Վիլգօվիչ վէ Ոթօլոֆ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիեէ կիտէրէք խարիճիյէէ նազրը Սայիտ բաշա վէ միւսթէշարը Արթին էֆէնտի հաղարաթը իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Իսթանպօլ զաղէթասընընն ռիվայեէթինէ կէօրէ, զապթիեէ նազրը Ֆեամիլ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի, էվվէլքի կիւն մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ կիտէրէք, բօլիս մաշաթը իչին Զիւհտի բաշա հաղրէթլէրի իլէ պիր միւտտէթ միւլագաթ իյլէմիշ, վէ պունուն իւզերինէ բազար իրթէսի կիւնիւ բօլիսլերէ պիրէր մաշ իթասը գարարկիր օլմուշ տուր։

—Պաղը խուսուսաթա սարֆ օլունմագ իւզրէ, հիւքիւմէթի Սէնիյէեէճ Գալաթա պանքէրլէրինտէն 250 պին լիրալըգ պիր իսթիգրազ ագտ օլունաճաղընը Թ. Հադիգաթ եազըեօր։

ՐԷԺԻ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՕՅԻՆԷ ԶԷՃԼ

(5833 Նէ-ԻԷԴՏԻՆ ԴՈԷԼԻ)

22. Բէժի իտարէսի թարաֆընտան շարթնամէ մուճիպինճէ թէէսսիս օլունան անպարլար, տուխանընն հասըլ օլտուղու մէվգագիեէ ան սաաթտան զիեատէ մէսաֆէտէ պուլունուր իսէ, Բէժի իտարէսի պու մագուլէ թիւթիւնլէրի անպարա գապուլ իթմիշ կիպի ասհապը մահսուլա իլմու խախապէրինի վիրմէք վէ գապուլ իյլէտիկի թիւթիւնլէրի տէրհալ էն եագընը Բէժի անպարընա նագլ իթմէք իւզրէ 10 սաաթլըգ մէսաֆէտէ պիր Դապդ մէմուրը պուլունտուրմաեա մէճպուր տուր։ Ճէրրա նիհայէթ ան սաաթտան զիեատէ մէսաֆէտէ պուլունան անպարա մահսուլընը նագլ իթմէէ իճապար օլունամազ։

23. Բէժի իտարէսի անպարլարընա վագ օլունաճագ թիւթիւնլէրին հիւանիւ մուհաֆազասը իչին մէսարիֆ վէ մէսուլիյէթի քէնտիսինէ այիտ օլմագ իւզրէ թէգալեիւտաթը լազըմէնին իճրասընա մէճպուր տըր։ Մահսուլ սահիպլերի տուխանընն էճնասը միւխթէլիֆէսինի թէշքիլ իչին եաբրագլարը թէֆքրիգի վէ թէրթիպի կիպի միւթատ օլան մուամէլաթը Բէժի անպարլարընտա իճրա իթմէքտէ մուխթար տըր։

24. Ճէրրա թիւթիւնլէրինի իխրաճաթ իչին թիւճարա սաթապիլիր, վէ Բէժի իտարէսինտէն իսթիգրազ իթմիշ օլտուգլարը ագչէտէն վէ եախօտ իշգու նիզամնամէ մուճիպինճէ հիւքմ օլունան ճէզալի նագտիտէն վէ մահսուլընն էօշրիւնտէն տօլայը զիմմէթլէրի թէէտիեէ օլունտուգճա, Բէժի իտարէսի օլ վէճհէլէ թիւթիւն ֆիրուխթունա մանի օլամազ։

Ինթիգալ մուամէլէսի ֆարիղ օլան քիմսէ թարաֆընտան 11 նիւմէրօլու վարագայի մէրպութէտէ կէօսթէրիլէն ժԱ. իշարէթլի նիւմունէ վէճհէլէ թահրիրէն վիրիլէճէք պիր գրթա պէեաննամէ իլէ իշգու ֆէրագը գապուլ իյլէտիկինի միշիր միշթէրի թարաֆընտան 12 նիւմէրօլու վարագայի մէրպութէտէ կէօսթէրիլէն ժԲ. իշարէթլի նիւմունէ վէճհէլէ թահրիրէն իթա գելընաճագ պէեաննամէ իւզերինէ իճրա օլունուր։

Շու հալտէ թիւթիւնիւ իխրաճ իտէճէք օլան քիմսէ, թիւթիւնիւն զերրա թարաֆընտան անպարա թէէսլիմ օլունմուշ օլտուղու թարիխտէն իթիպարէն 6 այնիհաեթինտէն սօնրա, պէր մուճիպի շարթնամէ անպար քիրասընը իթա իթմէէ մէճպուր օլուր։

25. Ճէրրա թիւթիւնլէրինի Բէժի անպարընա 2 սէնէ միւտտէթլէ հըգգ օլունմագ իւզրէ թէվտի իտէպիլիրլէր։ Թէվտի օլունան թիւթիւնլէր, թարիխի իթասընտան իթիպարէն 8 մահ մէճճանէն հըգգ իտիլիր։

Անտէն սօնրա պէհէր 6 այտա պիր քէրրէ միւվէտտիլէրտէն (անպարա մալ վագ իտէնլէրտէն) 13 նիւմէրօլու վարագայի մէրպութէտէ մուհարբէր ժԳ իշարէթլի թարիֆա վէճհէլէ ռնպար իւճրէթի ախզ օլունուր։ Պու իւճրէթ անպար միւտիրինէ իյֆա գելընը։ Անպար միւտիրի՝ իւճրէթի վերէն քիմսէէ 1½ նիւմէրօլու վարագայի մէրպութէտէ կէօսթէրիլէն ժԴ իշարէթլի նիւմունէ վէճհէլէ գօչանը պիր ճիլտտէն զաթթ օլունմուշ պիր իպրանամէ իթա իտէր։ Անպար իւճրէթի մէվտու տուխան իլէ թէէմին օլունմուշ տուր։

26. Թիւթիւնլէրին Բէժի անպարընա վագ վէ թէվզիի կիւնիւնտէն իթիպարէն, 2 սէնէ միրուրինտէ մահսուլ ասհապընա էկէր զերրա իսէ իխթիեար մէճլիսի, վէ էկէր թաճիր իսէ, տօղրուտան տօղրուեա Բէժի իտարէսի թարաֆընտան իխթարը քէյֆիեէթ օլունուր, վէ 15 կիւն մէօհլ վերիլիպ, քէյֆիեէթ իլան տախի իտիլիր։ Պու միւտտէթին ինգըզասընտա. իտարէյի մէզքիւրէ՝ իշգու մահսուլու Բէժի անպարընընն պուլունտուղու

մահէլլին իսարէ մէճլիսի թարա. ֆընտան թայեին օլունմուշ պիր մէ-մուր հաղբը օլտուղու հալտէ իխ-բաճաթ իչին պիլմիւզաեէտ, էն զիեատէ ֆիեաթ վիրէնլէրէ ֆի. րուխթ իտէր, վէ էսմանը հասըլէ. սինտէն անպար ըէսմլէրինի ախզ իյլէտիքտէն սոնրա, գուսուրունու ասհապը մահսուլա թէսլիմ իյլէր։

Էկէր միւշթէրի պուլունմազ վէ եախսոտ միւզաեիտէեէ վիրիլէն ֆի. եաթա սահիպի բաղի օլմազ իսէ, պիրի Ռէժի իտարէսի թարաֆընտան, վէ տիկէրի թիթիւնիւն սա. հիպի, վէ քէնտիսի զայպ իսէ, մա. հէլլի հիւքիւմէթի ճանիպինտէն միւնթէխիպ իքի մուխամմին մարի. ֆէթիյլէ միւթթէֆիգէն, վէ մու. խամմինլէր իթթիֆագ իտէմէտիք. լէրի հալտէ, թարաֆէյնտէն պիր իւչինճի մուխամմին թայեին իլէ թագտիր օլունաճագ ֆիյեաթ իլէ Ռէժի իտարէսի օ թիւթիւնիւ իշ. թիրա իթմէկէ, վէ անպար իւճրէ. թինի պիթ թէնզիլ գուսուր էսմա. նընը սահիպինէ թէէտիյեէեէ մէճ. պուր տուր։

Շուրասը մուգարրէր տիր քի, մէզքիւր մուխամմինլէր թարաֆըն. տան իխրաճաթ իչին թիւթիւն սա. թըլան մահէլլէրտէ, պու թիւթիւն. լէրին միսլինէ թիւճճար թարաֆըն. տան վիրիլէն ֆիեաթլար, վէ ելբ. բաճաթ իչին թիւթիւն սաթըլմա. եան մահէլլէրտէ, Ռէժինին թէէս. սիսինտէն էվվէլքի սէնէլէրտէ, մահսուլուն քէսրէթ վէ նէարէթի. նէ վէ նէֆասէթինէ կէօրէ պէյնէլ էհալի ճարի օլան ֆիեաթ, նազարը ելթինաեա ալընաճագ տըր։

Տուխան ասհապը թարաֆընտան 6 այտա պիր քէրրէ վիրիլէճէք ան. պար քիրասը, դախէթէն Ռէժի իտարէսինէ թէէտիեէ օլունմասը. ղը հալտէ, հագդլարընտա իտա. ռէյի մէզքիւրէճէ իշպու պէնատէ պէեան օլունան ֆօլտա մուամէլէ իտիլիր։

27. Միւվէտտաի (թիւթիւն վազ իտէն) անպարտան թիւթիւն չը. գարտըգճա, ելբաճ ելթաիկի թիւ. թիւնլէրին մըզտարընը միւպէյեին անպար միւտիրինէ 15 նիւմէրօրու վարագաի մէրպութէտէ կէօսթէ. րիլէն ժե իշարէթլի նիւմունէ վէճճ ելէ, մագպուզ սէնէտի ելթա իտէր վէ ելբաճաթը մէզքիւրէ անպար ելմուխապէրինին զահրընա իշարէթ օլունուր, վէ տերունինտէ մուհար. րէր թիւթիւնլէր քեամիլէն ելբաճ օլունտուգտա, մէզքիւր իլմուխա. պէր Ռէժի մէմուրունա իհտատ օ. լունուր։ Մատտէի սապրգա ահ. քեամընա թէվֆիգէն Ըէժի թարա. ֆընտան ասհապընը ղրեապընտա հիւքիւմէթ մարիֆէթիյլէ սաթըլան տուխան հագգընտա թանզիմ օ. լունաճագ դապթ վարագալարը մագպուզ ելմուխապէրի մագամընա գայիմ օլուր։

28. Զէրրա, մէմալիքի Օսմանլը. եէտէ սարֆ օլունաճագ տուխան մահսուլընը եալընը Ռէժի իտարէ. սինէ սաթար պայգասընա սաթ. մագտան մէճմու տըր։ Ֆագաթ ելբ. բաճաթա մախսուս օլան թիւթիւն. լէրինի ելսթէտիքլէրի կիպի սաթա. պիլիրլէր։

Ռէժի իտարէսի քէնտիսինէ լիւ. զումի օլաճագ տուխանընը միւպա. եաա ֆիեաթընը ասհապը մահսուլ ելէ ուզլաշարագ թայեին իտէճէք տիր։

Շերբէթ իլէ զերրա պէյնինտէ չաեէտ ֆիեաթճա ուեուշելմատը. ղը, վէ 26 նճը մատտէտէ թայեին օլունան միւտտէթ զարֆընտա, զերրա, ելբաճաթ իչին միւշթէրի պուլամասընը հալտէ, մատտէյի մէզքիւրէտէ կէօսթէրիլէն մուա. մէլէ լճրա իտիլիր։ 2 սէնէ միւտ. աէթին էսնայի ճերէեանընտա պի. լէ, 26 նճը մատտէտէ պէեան օ. լունտուղու վէճճլէ, մուխամմինլէր վասբթասը իլէ տուխանլարընը թագտիրի գրյմէթինի թալէպ իլ. լէմէկէ զերրաբն սէլահիեէթի վար տըր, վէ պու հալտէ թիւթիւնլէ. րինի, մուխամմինլէրին թագտիր իյլէտիկի ֆիեաթ իւզրէ Ռէժի ի. տարէսինէ սաթմաղա, վէ Ռէժի ի. տարէսի տախի մէզքիւր թիւթիւն. լէրի օ ֆիեաթ իլէ իչթիրա իյլէմէ. կէ մէճպուր տուր։

(Տէվամ)

Պու կիւնքի զաղէթամըզընը իւք սահիֆէսինին իքինճի սիւթունուն. տա, Խիւտավենտիկեար վիլաեէ. թինէ իլհագ գելընտըզը պէեան օ. լունան Իզմիա սանճաղը օլաճագ իքէն. սէհվէն Իզմիր տէնիզմիշ տիր։

ԼԵԶՈՒ

Ուսումնաթերթ ամսօրեայ

—

ԽՄԲԱԳԻՐ ՏԷՐ

Հ. ՍԵՐՈՎԲԷ ՏԷՐՎԻՇԵԱՆ

—

Մէզքիւր բիսալէյի միւֆիտէնին իքինճի նիւսխէսի տախի չըգմըշ տըր։

ՍԱՐՍԱՓԻՑԵԷ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

		(Տ Սէրի)	
Էսհ. Ռեմ			
»	» Մարտ 6 դաբան. Ք. Ք.		15- 3
»	» Մարտ 7 սապահ աչ.		15- 1
էն եիւքսէք	»	»	15-5
»	»	էն աշաղը	15-
»	»	սաաթ 3 տէ	15- 1
Ա. Սէրի Ինկիլիզ լիրասը			23-10
Բ.	»	»	13-10
Գ.	»	Օսմանլը լիրասը	15- 1
Իւնիֆէյ քսւրօն քէսիկ			32-10
Ռումիլի չըմէնտըֆէր			33 ¼
Բաբար		ղուրուշ	
Հավալէսիզ		»	10
Ադճէ ֆայէզի		%	7-

—

Օսմանլը լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղր. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	111- 3
Ֆրանսըզ ալթունու	33- 2
Բօլ	90-26
Գրիմիս ալթունու	51-20
Պէնազ մէճիտիյէ	107-32
մէթալիզ	98-30
Պէնիք	102-10
Ալթընըտ	102-10
Թասվիրէյի Էսհամ էն եիւքսէք	21-10
» աշաղը	21-
Սաաթ 6	20-30
Դարպոն գայիմէսի գարիք	9 -93

—

ԻՍԹԻԴՐԱԶԸ ՏԱՆԻԼԻ

		Ղր. Բր.
Գաբանը	Ք. Ք.	38— 26
Աչըլը		38-- 27

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

Սրբազան պատրիարք հաղրէթ. լէրինին, սէրայի հիւմաեունատան ավ. տէթտէն սոնրա, բէնճէյմիհի կիւ. նիւ իչին Խառն ժողով տավէթ իյ. լէտիկինի պիլտիրմիշ իտիք։

Միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի, վու. գուի հալի մէճլիսէ պէեան իյլէ. տիքտէն սոնրա, հէր հալտէ իսթի. ֆասընընն գապուլ օլունմասընը տա. խի իտտաա իթմիշ, վէ օլ խուսուս իչին, կէլէճէք ճիւմաա կիւնիւ, Ազգային ժողովուն թէճէմմիւ ի. տէրէք գարար վիրիլմէսինի թալէպ իյլէմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի, եէվ. մի մէզպուրտէ, ֆաթրիդ սրֆա. թըլյա նախագահլըգ քիւրսէսինտէ պիլէ օթուրմաերպ, սայիր պիր ա. թոռտա օթուրմուշ տուր։

Իսթիֆաեա տայիր զուհուրա կէլ. մէքտէ օլան պու իսրարնէ գատար էսէֆամիզ իսէ, օլ գատար տախի հագգլը տըր։

Ֆաթրիդխանէ թարաֆընտան, տիւնքի կիւն զաղէթալարա Պէչիք. թաշ գապրիսթանը մէսէլէսի հագ. գընտա, չու աթիտէքի սուրէթտէ պիր մալիւմաթ զաղէթալարա թէպ. լիղ գելընմըշ տըր, եանի, գուրէ. նայի հաղրէթի Շէհրիեարիտէն հաճի Ալի պէյ էֆէնտի հաղրէթ. լէրի, Փաթրիգխանէ թարաֆըն. տան թագտիմ գելընան ճէվապ. նամէեի, զաթը հաղրէթի Միւլիւ. քեանէլէրինէ արզ իյլէտիքտէն սոն. րա ավտէթ պիրլէ իեատէ իտէրէք,

«Շէվքէթլու գուարէթլու Փատիշ. հըմըզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին միւ. րատը Շահանէլերի, քէնտի թէպաա. ըընն մէզհէպճէ հիսսիեաթընա գարը. կէլմէքլիքտէն քեամիլէն ուղագ տըր։»

տէտիքտէն պաշգա, իւչիւնճիւ մա. պէյինճի էմին պէյ էֆ. հաղրէթլէրի տախի, օլ հէնկեամտէ, հուզուրի Շահանէլէրինտէ հաղը պուլուն. տուգլարընտան, չու աթիտէքի է. վամիրի Շէհինշահիլէրինին պէեան պուլրուլմասընա իրատէ պուեուր. մուշ օլտուգլարընը տախի պիլտիր. միշ, վէ միւշարէլէյհ էմին պէյ հաղրէթլէրի տէ,

«Քեաֆֆէյի ճէննէթմէքեան սէ. «լէֆլէրիմմիսիլու, քէնտիմ տախի, «քէնտի թէպաաման պուլունան «միլլէթի Ռումիեան իլէ միլլի սա. «յիրէնին, վէ պինապէրին էրմէնի. «լէրին, կէրէք քիլիսէլէրինի վէ կէ. «րէք սայիր մահալլի մուգատտէսէ. «լէրինի թահթը հիմայէյի Շահա. «նէմտէ թուրթմագտա պուլունմուշ «չումատուր, վէ տայիմատա թուրթա. «ճաղըմ տըր. պինաէն ալէյհ, մա. «տամ քի գապրիսթանտէն ճէննազէ «քէմիքլէրինին սայիր պիր մահէլլէ «նագլ իտիլմէսին, էհալինին մէզհէպ. «ճէ հիսսիյեաթընաթ օգունմագտա «իմիշ, քէնտի թարաֆը Շահանէմ. «տէն նագլ իտիլմէսինէ էմր ու ֆէր. «ման պուեուրամամ. պէյիս եօգ. «տուր, վարսըն քէմիքլէր գալսըն. «լար, ֆագաթ, եալընըզ, մէզքիւր «Պէչիքթաշըն մուաթթալ պիր հալ. «տէ պուլունմագտա օլան գապրիս. «թանը, երինէ գապրիսթան հալին. «տէ պըրաղըլարագ, էթրաֆընա «պիր բարմագլըգ չէքիլսին, վէ ա. «ղաճլար վէ չիչէքլէր տիքիլսին, «պանն իտէրիմ քի, պէօյլէ եաբըլմա. «սը դոխէ, մէզհէպճէ հիսսիյեաթ. «լարընա թագունմազ։»

Տէյի իրատէ պուեուրտուգլարընը թէպլիղ իյլէմիշ տիր։

Ազլը իրմեեէն պիր թագըմ ճա. հիլլեր, պու պապտէ էսէֆ օլու. նաճագ հիչ պիր հալ կէօրէմէտիք. տէն պաշգա, հէյլէ Արեւելքին էճ. հէլլէրի իսէ, շարշէմպիհ կիւնքի նիւսխէյէրինտէ, կիւեա շայեանը թահսին պիր հալ վէ հարէքէթտէ պուլունարագ, վաճիպէ վէ վազի. ֆէմիզի իֆա պիրլէ, օլ մահզուզիյէ. թի ճիհան դըյմէթի հաղրէթի Բա. տիշահիլէրինի մուճիպ օլմագլըգ իգ. պալ ու չէրէֆինէ նայիլ պուլրուլա. պիլմիշիզ տիր կիպի, հուզուրի շէվ. քէթմէվֆուրի հաղրէթի Շէհինշա. հիլէրինէ, պիր գրթա թէշէքքիւր. նամէ թագտիմինէ ճէսարէթ իթ. մէքլիկէ, էհալիմիզի թէշվիգ իթ. մէք տախի իսթէմիշլէր տիր, հալ. պու քի, պիզճէ, քեա՛շքի միլլէթի. միզ, տէկիլ պիր, իլա պին գրթա գերեզմանատուն թէրք, վէ եիւզ պին, իքի եիւզ պինտէ լիրա ղայպ իյլէմիշ օլսա իտի տէ, պու մէր. թէպէ չիրքին վէ գապա պիր ճէ. վապնամէ թագտիմիլլէ, օլ պա. լէատէքի հէր պիր հարֆինտէ, պիլէն վէ հիսս իտէպիլէն պիր միլ. լէթ իչին, պիրէր հագգլը միճա. զաթ բուհու հիսս օլունմագտէ պու. լունան իրատէ վէ էվամիրի Շահա. նէեէ, միւսթահագգ պուլրուլմուշ օ՛լմասա իտի...։

Հայը՛ֆ, հէղարա՛նքէղ հայը՛ֆ քի, հալէա պիզ, նէզաքէթ տէնիլէն ֆազիլէթտէն պիւթիւն պիւթիւն պիպէհրէ պուլունմագտաբզ...։

Մէզքիւր մէսէլէ հագգընտա պաղը սէօյլէեէճէքլէրիմիզ վար տըր։

Գայսէրիյեէ խանէտանընտան Զագմագլեան Մարտիրոս էֆէնտի իլէ, Իսկէնտէրեան քէրիմէսի Վիր. գինէ հանըմ միեանէլէրինտէքի զէվ. ճիյեէթ մէսէլէսի, թէֆէրրուա. թըյլա պէրապէր, զաղէթամըզը օ. գուեանլարա մալիւմ տուր։

Պու քէրրէ մէզքիւր մէսէլէ հագ. գընտա, մէվսուզ մահէլլէտէն ալ. տըղմըզ մալիւմաթա կէօրէ, զէվ. ճիյեէթին թաստիգ իլէ, զէվճէէնին քէնտի զէվճինէ (էկէր զէվճի իսթէր իսէ) թէսլիմինէ տայիր, կաթողի. կոսութիւնատան վիրիլէն գարարը գաթի, Պատրիարքարանա թէպլիղ օլունմուշ տուր։ Պու պապտէ ալա. ճաղըմզդ, թաֆսիլաթը իլէրուտէ տէրճ իտէրիզ։

ՎԻՊԱԿ

Մանզումէի 5836 թիւոյն էջ երկ. բորդ սիւնակ երկրորդ ԱՌ ՊԱՆ. ԴՈՒԽՏ ԳԱՌԻԱՌԱՑԻՍ վերնագրով քերթուածի 29րորդ տողի հետև. եալ

«Մնաք բարեաւ ես կը գնամ»
խօսքն պէտք է ընթեռնուլ
«Մնաք բարեաւ ես կը գնամ
Աստուած գիտէ թէ ողջ դառնամ»

Մ Ա Թ Է Մ

Յ. Կ. ՍՎԱՃԵԱՆ

Ցարդի Յ. Կ. Սվաճեան Աչըլուսոյ համակրելի խմբագիրը, մեռաւ ե. րէկ (փետր. 28) երկարատեւ հի. ւանդութենէ մը ետքը, որն որ վեր. ջին դէպքերը այնքան աղետալի կերպով յուզեր և սաստկացուցեր էին...։

«Այս ի՛նչ ոճիր մ'է, որ մահը կը գործէ» գոչած է Լամարք մեծ և նշանաւոր անձի մը կսկծալի մա. հը լսելով, միևնոյնը կը կրկնենք մենք ալ հիմայ դրեթէ Լամարքի չափ և գուցէ աւելի զգածուած։

Հայ ընկերութիւնը, ժողովուր. դը և մարդկութիւնը այնպիսի կո. րուստ մը կընեն յանձին Յ. Կ. Սը. վաճեանի, որու վրայ դաղափար մը տալ շատ դժուարին է մեզի, պատ. ժութիւնը միայն իր ծանր և անա. չառ վճռով պիտի յայտնէ զայն։ Մենք որ իր աշակերտներէն կամ աւելի լաւ է ըսել սրտակիցներէն մէկն ենք, փոքր ուրուագիր մը պիտի տանք իր անբիծ ճակատին, իր զգայուն և մեծ սրտին և իր վե. համ հոգւոյն վրայ։

Ա՛նքան համեստ, ա՛նքան խո. հուն և լռակաց բնաւորութիւն մը ունէր նա, որ ընկերութեան կամ ակումբի մը մէջ գտնուած ատեն զինքը շրջապատողներու հիացումը կը գրաւէր։ Քանի՛ հեղ իր կարճ, ազդու և վճռական դատումները լսեր եմ թէ ընկերային և թէ ազ. գային այլևայլ խնդիրներու վրայ, քանի հեղ իր ազատամիտ, լուրջ և խոհուն գրուածները կարդացեր և շարունակ մտածեր եմ, վասն զի գրեթէ ամեն պարագայի մէջ ա. նոնք մարդուս մտածել կուտային։

Սիրելի խմբագիրը իր եռեւ քը. սան տարուան անցեալ մը կը ձգէ որոնք մեկամաղձոտ Տըլիլի բանաս. տեղծական աւիւնը, Գերման գրա. գէտի գրագիտական ճաշակը, եւ արեւմտեան գաղափարներով օժ. տուած հրատարակիչի մը խմբագ. րական յատկանիշը ունին իրենց մէջ։ Աւա՛ղ, ի՜նչ յոյսեր, ի՜նչ իղ. ձեր, ի՜նչ ակնկալութիւններ կերկ. նուէին երկու երեք տարիէ ի վեր որ ինքը խմբագրական այն ապա. շնորհ ասպարէզը մտաւ չկրնալով ժողովրդային միահաղոյն փափա. քին դիմադրել, և հիմայ այդ բա. լոր ամենքը փչրուեցան, ինկան, այնքան տերալի կերպով...։

* * *

Իր յուզարկաւորութիւնը իր վեր. ջին կամքին համաձայն կատարուե. ցաւ, պարզ, անյուք առանց ցոյցի և գրեթէ միայն բարեկամներով և ծանօթներով չրջապատուած։ Ծա. ղիկներով պճնուած դագաղը եկե. ղեցին անդամ չտարուեցաւ, այլ տունէն ուղղակի գերեզմանատուն։ Շատեր ցաւ կը յայտնէին թէ ժա. ղովրդային ոչէոնէ մը վայել փառ. քը, շուքը և հանդէսը զլացուե. ցաւ իրեն...այլ ի՜նչ օգուտ սի. րելի դրագէտը սկզբունքի համար իր կեանքը կը զոհէր, կատակեր էր իւր հարազատ եղբօր, որ ամե. նեւին փոքրիկ ցոյց մը իսկ չըլլայ... և կարելի եղածին չափ գաղտ. նի և լուռ տարուի հասարակաց փոսը։ Այս պարագայն, այս ընդ. հանուր սովորութեան կամ աւան. դական արարողութեան դէմ ե. ղած մերժումը իր գլխաւոր պատ. ճառներն ունէր, և մէկն ալ հան. գուցելուն անհաշտելի և վիրաւոր սիրտով համակուած ըլլալն էր, այն կարգ մը Քրիստոսի պաշտօն. եաներու դէմ որոնք զինքը իբրեւ Սոքրատես այնքան անողոքաբար հա. լածեր էին...մինչեւ իսկ տա. ռապանաց անկողնին մէջ...։

Ո՛հ, չենք կրնար հին դէպքերը յուզել և անով արդէն վշտահար սրտերը մորմոքել։ Այսքանն ալ պիտի չզրուցեինք եթէ մեր յուզ. ուած սիրտը և խիղճը չբողոքէր։ Կը կրկնենք, ժամանակը և պատ. մութիւնը պիտի պարզեն այն ա. մենը, որ մենք հիմայ պարտաւոր ենք լռութեամբ անցնիլ։

Ընդհանուր կսկիծով համակուած ենք իր գերեզմանին առջեւ, սա. կայն եթէ մխիթարութիւն մը, ե. թէ սփոփում մը ունինք այն ալ իր յիշատակներն են, որոնք անջնջելի կերպով դրոշմուած են մեր մտքին և սրտին մէջ։ Այն արահետը, որ բացաւ արիաբար ընկերային ամեն կարգի խաւերու մէջ, այն պայ. քարը որ մղեց ժողովրդեան շահե. րը և պատիւը պաշտպանելու հա. մար իր ընկերներու և իր հետե. ւողներու լաւ դասեր են, և այդ դասերը կարելի պիտի ընեն քիչ ժամանակի մէջ կանգնել այն դը. բօշը որն որ իր ձեռքէն ինկաւ կըռ. ուած ատեն...։

* * *

Թո՛ղ ներուի ուրեմն, քանի որ այս տխուր պարտաւորութիւնը կը կատարենք, իւր գրական տաղան. դին վրայ ալ ակնարկ մը ձգելու։ Ծրանսերէն լեզուին մէջ ունեցած հմտութիւնը ուրիշ շատերու հետ Նորայր Բիւզանդացի և Գեր. Խո. րէն արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ դը. նահատած և դրուատած են ժա. մանակին։ Վ. Հիւկոյի Պոզը մէկն է իւր ոճանաւոր թարգմանութեանց, ուր տեղ պարզ, նուրբ, և հեշտին դրաբառի մը քաղցրութիւնը ծայրէ ի ծայր իբրեւ ի հայելւոյ փայլէլէ գատ, այնքան հարազատ է որ կար. ծես թէ բնագիրը իսկ Հայ լեզուաւ յօրինուած է։

Ա.հաւասիկ այդ քերդուածին համար իւր նպաստաւոր կարծիքը յայտնած է մեր սիրելի դրագէտնե. րէն Պէչիքթաշի ակնածելի և հրա. շակաւոր քարոզիչը։ Վ. Հիւկոյի մէկ ուրիշ ծանր գործն ալ կրնա՞ Թարգմանած է այնքան և աւելի յաջողակութեամբ իւր ի Բարիզ ի. րաւագիտութեան ուսանող գրա. նուած միջոցին։ Այդ այնքան յուզ. մանց և աղմուկի պատճառ տուող գործը ժամանակին Գ. Մսերեանի հրատարակած Մէրէսա հանդիսին մէջ պիտի հրատարակուէր եթէ

նոյն հանդէսը անակնկալ չգոցուէր տպագրական տեսչութեան կողմէ։ Ֆրանսացի հռչակաւոր բառագիր Լարուսի յատուկ անուանց, դիցաբանական այլաբանութեանց և Լատինական ընտիր առածներու հաւաքածոյն ալ թարգմանած, և ազգային ուսանողաց նուիրած է իբրեւ խիստ կարեւոր դասագիրք, սակայն դժբաղդաբար այդ գործը չէ կրցած տպուիլ։ Ազնիւ գրագէտին ամեն գրական ձեռնարկները մասնաւոր հանգամանք մը ունէին, այն է ժողովուրդին օգուտը, շահը, և այս կարգէն է նոյնպէս Սթիվէն Ճէվոնսի «Տնտեսական գիտութիւնը» որ Արշալուսոյ մէջ հրատարակելէ զատ, առաջակ մ'ալ պիտի շինէր հասարակութեան մէջ տարածելու համար։ Կրօնի, խղճի եւ մտքի ազատութեան այնքան ջերմ պաշտպան էր, որ ժամանակաւ Պօլսոյ մէջ յուզուած այդ կարգի խնդիրներու մէջ մեծ դեր մը կատարեց Մանչսթէր մէջ հրատարակելով այն շարք մը մաքերը և սրտերը յուզող յօդուածները, որոնք իրենց վերնագիր ունէին «Բանաւորութեան կրօնը։»

Զմոռնանք ըսելու որ գժբաղդդրագէտը մասնաւոր սէր մը ունէր Գերման փիլիսոփաներու վրայ, եւ ասոր համար էր միշտ որ Լայպնիցի, Քանդի և ուրիշ նշանաւոր իմաստասէրներու խորհրդաւոր հատորները մեծ տեղ մը կը բռնէին իւր գրասենեկին մէջ։

Շատ ձեռագիրներ և թարգմանութիւններ ձգեց նա, որոնք իցէ թէ Հայ երիտասարդութիւնը հաւաքական ջանք մ'ընելով ի լոյս հաներ օր մը, որպէս զի աւելի լաւ ճանչցուէր այն վեհ հոգին, որ փայլուն և խորհրդաւոր աստեղի մը պէս եկաւ, անցաւ այս վշտերու, մոռացութեանց և ապերախտութեան հովտին մէջէն։

Մ. ԳՈՒՇԱՐ

1887 2 մարտ, Իզմիր

Սուվաճեան էֆէնտի հագդրնտա պիզ տախի զիեատէսիլլէ էսէֆ իտէրիզ, ֆագաթ էօլտիւկիւ իշին էսէֆ իթմէեիպ իլլա Հայ տողուզտա հիսսիյեաթ սահիպի օլտուղու հալտէ, միլլէթիմիզին շու շիմտիքի հալինի կէօրտիւքտէն սոնրա էօլտիւկիւ իշին . . .

ԿԷՐՄԻՐ ԲԱԹԻՐԳԻԱՆԷՍԻՆՏԷՆ ԶԸԳԱՆ ԵԷՆԻ ՊԻՐ ԱՑՆԻ ՈՒ ԱՏԷԹ

. . . Միւէլլիֆ .

Էսկի տէհրլէրտէ, պիր չօղ քիմսէլէր արզու իտէրլէր իտի 19 ունճու աոր կիպի միւնէվվէր վէ մէտէնի պիր աորա . համա օլսուն քի պիզ կէօրտիւք, վէ պէօյլէ պիր տէհրտէ եաշատըղըմըզտատա իթիթիաար իթմէք սէղտա տը , չիւնքի , պու տէհիր , միւսաւաթ, սերպէսիյէթ, վէ գարտաշլըգ վաղ իթմէքտէ , պիր սահիհլիք չաղըրմաղտա , պիր Ալլահ , պիր նօմօս , պիր սահմանադրութիւն իլան իթմէքտէ տիր . լաքին , մա թէէսսիւֆ սէօյլէրիմ քի , պաղը մահէլլէրտէ վար տը քի գարանլըգ հիւքմ իթմէքտէ , էսկի Ա. թինալըլարը բռնակալլըգ տէհրինի սիւրմէքտէ , Հռոմալըլարը «տիգտաթօրլուգ» հիւքմիւնիւ եիւրիւթմէքտէ , տիրլէր։

Իշթէ Գայսէրիյէ կէրմիր գարիյէսի , քէնտի մէքթէպի սաեէսինտէ , պիւեիւք պիր մէվզը թուիմուշ տուր , իւնլեր վէ շանլար գազանմըշ տը . լաքին , պաղը զաթլար վար տը քի , գարանլըգ տէհրին զիւմլէրինի ճէօմասթաեութուրմաղ իսթէրլէր , վէ քէնտիլերին գանուն վէ նիզամ մերքէզի օլան ֆիքիրլէրինտէն եէնի եէնի ատէթլէր , թէօրէլեր չըգարտըրլար։ Եագընլարտա աճայիպ պիր վուգուաթ օլտու քի , տէտիքլէրիմի նօգթասը նօգթասընա իսպաթ իտէրլեր , վէ իթտիլեր։

Տավութեան կիւրճի , կէրմիրին էսկի գօճապաշլարընտան պիրի օլմուշ տուր . կիւրճի մանէասը, կէրչի տիւնեա իչին , իեի վէ կիւզել մանէասընտա ալընը իսէտ , կէրմիր իչին մուղայիրի անլաշըլը։ Շիմտի, մախտումի Զաքարիա , բէտէրինին կիւզել պիր վարիսի օլուպ , Աբրահամեան Սերովբէ աղանը քէրիմէսի Ֆիլոր իսմինտէ խուպմէշրէպ պիր գատըն իլէ էվլէնիր , վէ ղէվճէսինին գարտաշը կէլինի հաճի Մարիամ իլէտէ , պիր խանէտէ իգամէթ իտերլեր , (խանէ Զաքարիանը ֆամիլեասընը բէտէրինին տիր.) լաքին , գալպլէրի պիր պիրինտէն չօգ եիրագ տըրլար։ Ղու կիւնլէրտէ , Զաքարիա , թիճարէթկեահրնտան խանէսինէ կէլիր , օլ վագթէ գատար գալպինտէքի հրֆզ իլլէտիկի պիր զէհիրի , սէրհօշլուգլա տիշարը տէօքէր , եանի , մէրգումէ հաճի Մարիամա պիր չօգ իֆթիրալար իտերլեր։ Նիյէթլերի , մէղպուրէեի էվտէն չըգարմագլըգ տը։ Հալ պու քի հագդանիյէթէ, նիզամա վէ շէրիաթա պագդլանագ օլուր իսէ, եվ Մարիամա այիա տիր։ Ղունուն իւղերինէ , օլ խանէտէ գավզա , նիզա վէ կիւրիւլթիւ օլուր , վէ միլլէթ շէքվալար վէ թէշէքքիւրեր եաղարպիր քահանայ, վէ Զաքարիանը թէալիւգաթընտան պիր զաթ,կիճէ սապահա գատար միւֆիտ նասիհաթլար վիրիրլեր, իսքեաթ գապուլ իթմէզ , անճագ իյզ ու իշրէթէ տէվամ իտէր։ Վէ նիհաեէթ մէճպուր օլուրլար կէրի տուրմաեա։ Մէրգումունտէ զէվճէսի , սէրհօշլուղունտան տօլաեր զիեատէսիյլէ քէտերլէնտիկինտէն եաթաղա տիւշէր , հալպու քի եինէ կէրի տուրմազ. զէվճէսինին էճէլի եէթիշիր , վէ օ սըրատա , օլ իֆթիրա իթտիկի հաճի Մարիամտան աֆլըգ թալէպ իտէր , վէ օլ տէրտին արասընտա , էօլիւմ էօմիւր իլէ գավզա իտէր, վէ մէղպուրէ իդրար իտէր քի, պէնիմմէֆթիմէ, վէ սանա օլան իֆթիրաեա սէպէպ գօճամտը, տէյի իշթէ, միւէլլիֆ, սահիհլիք ասլա էօմէզ, էօլիւնիւն աղզընտան տախի իշիտիլիր։ Քեա՛շքի ումումի օլան պու սահիհլիկի թանըսալար տա, էօյլէ էօմիւր կէշիրսէլէր , նէ գատար թաթը օլուր։ Մէրգումէ վէֆաթ իտէր, տիւղճէ գօճասընդն սէրհօշլուղունա գուրպան կիտէր, վէ օլ տար վագըթտա, զիեր օլուն թէալիւգիւ, պէրաբի ինսանիյէթ վէ նէզաքէթ, կէրչի թէսէլի իտէր վէ նասիհաթ վիրիր իսէտ , ասլա թէէսսիր իթմէզ, զիրա գալպինտէքի զէհիր բաթլամըշ տը։ Մէրգում զաթ, ճէնաղէյի նէրէտէ տէֆն իտէլիմ, տէյի պունա սիւալ իտէր, վէ մէրգումտա, Կուամբլըեա տէյի ճէվապ վիրիր (Կուամբլը կէրմիրէ եագընը պիր Իսլամ գարիյէսի տիր)։ Ագրապաստընտան օլան զաթ գերեզմանատունա տէֆն իթտիրիր։ Գիրտէ ֆէրտասը կիւնիւ իշիտիլիր , վէ պէնտէ կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ քի, միւթէվէֆա զէվճէսի իշին թահթա պիր թապութ եաբտըրըլմըշ, վէ քիլիսէեէ կէօնտէրիլմիշ, կէրչի պաղը մենծ աղալարտան, մէֆթաեը գերեզմանատունտան չըգարթտրրը, վէ թապուտա վաղ իթտիրէրէք քիլիսէ հավլիսինէ տէֆն իթտիրմէքլիկէ տայիր պիր էմիր չըգարթտրրը. լաքին, կրօնականլար իլէ ճէօմասթրմըզ թտրաֆընտան գապուլ օլունմաեարագ ըստ օլունուր։ Ղունուն իւղերինէ , մենծլէր կիւճէնիպ խանէլէրինէ չէքիլիրլեր , վէ կիւրճիւ օղլու Զաքարիատա տահա զիեատէ թուիուշուր , վէ ղարիպ պիր ֆիլօսֆլուգ տիւշինիւր, մենծլէրին էն թէէսսիրլիսինտէն պիր էմիր չըգարթտրրը քի, պարի եալըաթ օլտու քի , տէտիքլէրիմի նօգթասը նօգթասընա իսպաթ իտէրլեր , վէ իթտիլեր։

Տավութեան կիւրճի , կէրմիրին էսկի գօճապաշլարընտան պիրի օլմուշ տուր . կիւրճի մանէասը, կէրչի տիւնեա իչին , իեի վէ կիւզել մանէասընտա ալընը իսէտ , կէրմիր իչին մուղայիրի անլաշըլը։ Շիմտի, մախտումի Զաքարիա , բէտէրինին կիւզել պիր վարիսի օլուպ , Աբրահամեան Սերովբէ աղանը քէրիմէսի Ֆիլոր իսմինտէ խուպմէշրէպ պիր գատըն իլէ էվլէնիր , վէ ղէվճէսինին գարտաշը կէլինի հաճի Մարիամ իլէտէ , պիր խանէտէ իգամէթ իտերլեր , (խանէ Զաքարիանը ֆամիլեասընը բէտէրինին տիր.) լաքին , գալպլէրի պիր պիրինտէն չօգ եիրագ տըրլար։ Ղու կիւնլէրտէ , Զաքարիա , թիճարէթկեահրնտան խանէսինէ կէլիր , օլ վագթէ գատար գալպինտէքի հրֆզ իլլէտիկի պիր զէհիրի , սէրհօշլուգլա տիշարը տէօքէր , եանի , մէրգումէ հաճի Մարիամա պիր չօգ իֆթիրալար իտերլեր։ Նիյէթլերի , մէղպուրէեի էվտէն չըգարմագլըգ տը։ Հալ պու քի հագդանիյէթէ, նիզամա վէ շէրիաթա պագդլանագ օլուր իսէ, եվ Մարիամա այիա տիր։ Ղունուն իւղերինէ , օլ խանէտէ գավզա , նիզա վէ կիւրիւլթիւ օլուր , վէ միլլէթ շէքվալար վէ թէշէքքիւրեր եաղարպիր քահանայ, վէ Զաքարիանը թէալիւգաթընտան պիր զաթ,կիճէ սապահա գատար միւֆիտ նասիհաթլար վիրիրլեր, իսքեաթ գապուլ իթմէզ , անճագ իյզ ու իշրէթէ տէվամ իտէր։ Վէ նիհաեէթ մէճպուր օլուրլար կէրի տուրմաեա։ Մէրգումունտէ զէվճէսի , սէրհօշլուղունտան տօլաեր զիեատէսիյլէ քէտերլէնտիկինտէն եաթաղա տիւշէր , հալպու քի եինէ կէրի տուրմազ. զէվճէսինին էճէլի եէթիշիր , վէ օ սըրատա , օլ իֆթիրա իթտիկի հաճի Մարիամտան աֆլըգ թալէպ իտէր , վէ օլ տէրտին արասընտա , էօլիւմ էօմիւր իլէ գավզա իտէր, վէ մէղպուրէ իդրար իտէր քի, պէնիմմէֆթիմէ, վէ սանա օլան իֆթիրաեա սէպէպ գօճամտը, տէյի իշթէ, միւէլլիֆ, սահիհլիք ասլա էօմէզ, էօլիւնիւն աղզընտան տախի իշիտիլիր։ Քեա՛շքի ումումի օլան պու սահիհլիկի թանըսալար տա, էօյլէ էօմիւր կէշիրսէլէր , նէ գատար թաթը օլուր։ Մէրգումէ վէֆաթ իտէր, տիւղճէ գօճասընդն սէրհօշլուղունա գուրպան կիտէր, վէ օլ տար վագըթտա, զիեր օլունան

խորհրդոյ անդամոց մէջ բանակռիւք կը լինին, եկեղեցին ճարտար . . . գողերէ կը կողոպտուի, եւ խեղճ թաղ. խորհուրդը, գողոններըը գտնելու համար, վհուհիներու և կախարդաց կը դիմէ՛.՛.՛.։ Այս դէպքէն յառաջ, հինգշաբթի օր Ս. Վարդանանց տօնի առթիւ հանդէս տեղի կունենայ Ռօպէրդեան ճեմարանի աշակերտներու ընկերութեամբ, որոնք՝ գիւղիս վարժարանաց օգտին համար անձնուիրաբար կաշխատին, հանդիսի առթիւ, յարմար և վայելուչ բանախօսութիւններ կը լինին և երգեր կերգուին ըստ սովորութեան, ի միբան, բոլոր գիւղացիք կը հրճուին այն օր, բոլոր ժողովուրդը մինչդեռ պիտի մեկնի, յանկարծ աղմուկ մի է կը փրթի, ժողովուրդը յանակնկալս կը յուզի, և աղմուկ ելած տեղը կը վազէ, Մէկ մ՚ալ ինչ տեսնեն, տղայ մը՝ որ կուլայ, կը պօռայ, կը ճնչէ . . . տղայն՝ ժողովուրդին կողմէ կը հարցաքննուի, կը տեղեկացուի որ արդի թաղ. խորհրդոյ ամենէն ուշիմ ՛.՛.՛ անդամներէն մի գլխաւորը, մէկ երկու (չամար) իկեցուցեր է եղեր, չգիտեմ ինչ պատճառաւ։ Վերջապէս, շատ մը անկարգութիւններ ըլլալէ վերջ, այն եռանդեամբ ուկարգապահութեամբ սկսուած հանդէսը, այսպիսի տխուր վերջաւորութիւն մը կունենայ։

Արժան է յիշատակել նաև աստանօր, այն անկարգ և անպատուաբեր միջադէպք՝ որք տեղի կունենան շատ անգամ պաշտօնէից և թաղական խորհրդոց միջև։ Այս պատմելէ յառաջ, յարմար կը դատեմ եկեղեցւոյ նիւթականի մասին սակաւ ինչ եւ համառօտ տեղեկութիւն մը տալ։ Եկեղեցւոյ հասոյթն է տարեկան գրեթէ 200 Օսմանեան ոսկի, թերեւս աւելի։ Հակառակ եկեղեցւոյ առատ հասութից, պաշտօնէից ամսականները, ամսէ ամիս և կանոնաւորութեամբ չեն վճարուիր. ինչպէս, եկեղեցւոյս քարոզիչ Արժ. Աբրահամ վարդապետը կը պահանջէ չորս ամսական 800 ղրշ. վարժարանիս կառավարիչը մէկ երկու ամսական, վարժուհին նոյնպէս։ Իսկ գալով խեղճ ժամակոչին՝ որ իւր բնաւորութեամբը համայն գիւղացւոյ համակրանքն գրաւած եւ իւր հաւատարմաբար ծառայութեամբն վաղուց ի վեր արդէն ամենքնուս ծանօթ, կը պահանջէ տասն և մէկ ամսական որ է 990 ղուրուշ։

Այս պատճառաւ միշտ վէճեր և անկանոնութիւններ կը ծագին. եկեղեցւոյ մատակարարութիւնը բընաւ կանոնաւոր չէ՛. վարդապետը ածուխ կուզէ, օդն ալ ցուրտ եւ ինքն ալ վատառողջ, առանց ածուխի չէ՛ կարող մնալ, ածուխ չենտար։ Ածխանոցին բանալին քովերնին կը պահեն և կամ ածուխ չ՚կայ կը պօռան վարդապետին երեսն ի վեր, վէճ մ՚է կը ծագի մէջերնին. թաղական էֆէնտին նայելով որ ըրածը անվայել է, և իրաւունք ալ չունի, նաւս նկատելով որ իւր յառաջ բերած փաստերը անզօր են, եկեղեցւոյ բանալիները վարդապետին նետելով՝ բարկութեամբ կը մեկնի։ Խեղճ պաշտօնէից քաշածը շատ է վերջապէս, խեղճերը երբեմն առանց ածուխի և փայտի կը մնան և շատ անգամ ալ ցամաք հացերով կանցնեն, առնելիք ունեցողներուն հանդերձ։

Բարեկենդանի առթիւ, որ համայն աշխարհ մէկզմէկու տուն խմբուած, ուրախ ու զուարթ օրեր կանցնէ, և եկեղեցւոյ խեղճ պաշտօնեայք՝ իրենց սենեակներուն մէջ փակուած, տրտում և տխուր ձեռուընին ծոցերնին դրած՝ մտածեն. և ով գիտէ այդ միջոցին ինչե՛ր կանցնեն իրենց մտքէն մեր թաղական էֆէնտիներուն այս նշանաւոր անգթութեանց ու գիւղացւոց անտարբերութեանց համար. այդպիսի գիշերներ պաշտօնեայք գրեթէ նօթի և անմխիթար կը ննջեն։ Եթէ ուզենք մանրամասնութեանց մէջ աւելի մտնել, անթիւ են այն անկարգութիւնք՝ որք միշտ տեղի կունենան։ Զը գիտեմ թէ մեր գիւղացիք չէ՞ն լսեր ասոնք. — Եթէ կը լսեն ինչո՞ւ անտարբեր աչօք կը դիտեն այս տխուր անցքեր՝ որոնք բնաւ պատիւ չեն բերեր ո՛չ թէ միայն գիւղացւոցս, այլ և Հայաղգի ամէն անհատի, եթէ զգայուն է։ Ինչո՞ւ անտարբեր կը կենան տակաւին, է՞ր այս ցրտութիւն, է՞ր այս անտարբերութիւն։ Ըստ իմ կարծեացս, ասոնք անպատուութիւնն են մեզ և մանաւանդ ուշիմ և խոհուն անձանց համար որոնք գիտեն լաւ մտածել։ Պէտք է ուրեմն փութալ հետամուտ լինելու, փորձելու, քննելու, հաստատելու և ըստ այնմ տեղեկագրել առ որ անկ է, և այս անպատեհութեանց առաջքն առնուլ փութանակի։

Գ.-ղոյ Ոռ.

87 Մարտ 3/15 Ր. Հիսար

Գու մէքթուպու եաղան զաթա խապէր վիրիրիզ քի, նաֆիլէ եէրտէ էսէֆ իթմէմէլի տիր, զիրա պուրասը Իսթանպոլ տուր, պուրատա միլլէթիմիզին հէր իշի նիզամընտա տրը, պիզ թաշրալարը տիւշիւնմէ. լիեիզ, օրալարդն մէքթէպլէրինի վէ միլլէթճէ իշլէրինի սըրասընա գոյմալըեզ, էկեր պունուն պէօյլէ օլմասընա ինանմազ իսէ, Արեւելք իլէ Միացեալ ընկերութիւնա պագրպտա իսքեա՛թ օյմալը տրը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Մեծապատիւ Տէր,

Հայկական Կրթարանի ուսումնարտ կարգին ընդհանուր հարցաքննութիւնք պիտի սկսին յառաջիկայ կիւրակի օր, 8 մարտ, ըստ հետեւեալ կարգացուցին,

8 մարտ Կիրակի Տոմարակալութիւն և Քաղ. Տնտեսութիւն
10 » Գչ. Գաղղիերէն
12 » Հինգ. Բնական պատմու.
13 » Ուր. Թուրքերէն
15 » Կիր. Հայերէն
16 » Բշ. Կրօն. փիլիսոփայութիւն և Եռնարէն
17 » Գչ. Ուսողութիւն
18 » Դշ. Անգղիերէն
19 » Հինգ. Պատմ. Ընդհ. և Աշխարհ.

Քննութիւնք կսկսին առաւօտեան ժամ 3ին (ըստ Թուրքաց)։

Տնօրէնութիւնն պատիւ ունի խնդրել Ձեր մեծապատուութենէն որ հաճիք ձեր ներկայութեամբ պատուել Հայկական Կրթարանի ուսումնաւարտից գրաւոր և բերանացի հարցաքննութիւններն, և ընդունել իւր խորին շնորհակալութիւնն։

Մնամ յարգանօք
Հիմնադիր-Տնօրէն
Հայկական Կրթարանի

4 մարտ 1887 Յ.Օրթագիւղ

ԻԼԱՆ

Խրիսթօ վէլէտի Թոնաչը, Նաեիմ ճաֆէր աղաեա օլան տէեուունու մահքիւմէսինին Թէսվիեէսի իչին, Անատօլու Հիսարընտա կէօքսուտա, պիր Թարաֆտան Թօքալ օղլու պօսթանը վէ պիր Թարաֆտան կէօքսու տէրէսի իլէ Անատօլու Հիսարը ճէսրինէն Քիւչիւք սուեա միրուր իտէն Թարիգ, վէ պիր Թարաֆտան պաղէն էվլաքը Հիւմաեուն գուրանլըղը վէ պաղէն Քիւչիւք սուտան կէօք սու տէրէսինէ միրուր իտէն Թարիգի ամ իլէ մահտուտ Զըրնըգ պաղճէսի տիմէքլէ մաարուֆ, ալէթ Թախմին ատիգ էլլի վէ ճէտիտ օն սէքիզ պուչուգ տէօնիւմ մըգտար մահէլլի մէզրու վէ գուսուրու չալըըգտան իպարէթ պուլունան պիր պապ պօսթան կէտիկինտէ, գըրգ սէհիմ իթիպարը իլէ սէքիզ պուչուգ սէհիմ հիսսէսի, Թարիխի իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվգըի միւզաեիտէեէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրաեա Թալիպ օլանլարը վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, մահքէմէյի Թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլերի իլան օլունուր։

15 մարտ 1303։

ԻԼԱՆ

Լիղօր վէլէտի Իլեանըն Մէսթինազ հանըմա օլան տէեուանը մահքիւմէսինին Թէսվիյէսի իչին հանըմը միւմալիլէյհա իւհտէսինտէ մերհուն պուլունան Պէյօղլունատա Գամէր խաթուն մահէլլէսինտէ Գալեօնճու Գուլլուղու ճատտէսինտէ 99 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ ֆէվգանի վէ Թահթանի 9 օտա 3 սուֆա վէ պիր տարացա վէ պիր մաթպախ, վէ պիր մահզէն վէ պիր սառնիճ վէ պիր գուեու, վէ միշթէմիլաթը սայիրէեի հավի օէնէվի 60 ատէտ Օսմանը լիրասը քիրա կէթիրիր պիր պապ քեարկիր խանէ, Թարիխի իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվգըի միւզայիտէեէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրաեա Թալիպ օլանլարը, վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին մահքէմէյի Թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլերի իլան օլունուր։

4 մարտ 1303

ՏՕՔԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ Գաղղիական և ծննդական գործարանաց վերաբերեալ ախտից, փոխադրած է իւր հիւանդ ընդունելու տեղն Գալաթա կամուրջին գլուխը Բիանքօ խան Թիւ 3, ուր կը գտնուի ամէն օր։

ՏՕԳԹՕՐ ՏՈՒԶԱԳԼԵԱՆ

Նիւ-Եօրգտա Թահսիլի Թաղապէթ իթտիքտէն սօնրա իւչ սէնէտէն պէրու Թաշրալարտա իճրայի սանաթ իւզրէ պուլունմագտա օլան Տօգթօր Գ. Տուզագլեան էֆէնտի պու տէֆա պու Թարաֆա կէլէրէք, կէտիք-բաշա ճատտէսինտէ 117 նիւմէրօլու խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտուղունտան, հէր կիւն սաաթ ալթըեա գատար օրատա քէյֆսիզլէրի գապուլ իթմէքտէ, վէ ֆագըրլարատա խայրաթ օլարագ պագմագտա օլտուղու կիպի,

Բազար իրթէսի կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա տախի խանէսինտէ,

Բէնչէնպիհ կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա Սամաթեատա Միւսիւ Ճիվանի էֆէնտինէսինտէ,

Ճիւմաա իրթէսի կիւնլէրի քէզալիք էօյլէտէն սօնրա Պաղչէ-գարուտա վագը Իքի-գարուլու նամ Սինապեան էֆ. էֆզախանէսինտէ, վէ սալը, վէ չարշէնպիհ վէ ճիւմաա կիւնլէրիտէ, քէզալիք էօյլէտէն սօնրա Պէյօղլուտա ճատտէտէ վագը Քիւչիւքեան էֆէնտի էֆզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ քէզալիք միհրթաճինէտէ մէճճանէն պագմագտա տրը։

Տօգթօր Տուզագլեան էֆէնտի, խուսուսի օլարագ ալեաթը Թէնասիլյեէեէ տայիր հասթալըգլարը էմրի Թէտավիսինէ պագմագտա օլտուղու կիպի, լավուԹալըգ էմրի միւհիմմինի տախի իճրա իլէմէքտէ տիր։

ԱՍՀԱՊԸ ՏԱԱՎԻԵԷ

Միլլէթտաշլարըմըզտան տավա վէքիլի Բէճայի էֆէնտի, մէհաքիմի ճէզայիեէ վէ ատիյէ վէ Թիճարիյեէեէ այիտ տաավիեէ իճրայի վէքեալէթ իթմէքտէ օլտուղունտան, ասհապը մէսալիհ, հէր կիւն սաաթ ալթըեա գատար, միւմալէյհէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլեր։

Հէյեէթի Թահրիրիյեէսի, Գալաթատա, Հալաճեան խանընտա 22 նիւմէրօլու եաղըխանէտէ տիր։

SI VOUS TOUSSEZ

ne prenez que les

PASTILLES GERAUDEL

AU GOUDRON DE NORVÉGE PUR

Էկէր էօքսիւրիւկիւնիւզ վար իսէ, անճագ Ժերօտէլին խալիս Նօրվէճիա գաթրանը իլէ Թէրթիպ օլունմուշ օլան Փաստիլյէրինի իսթիմալ իտինիզ։

Գու մուալիճէ, կէրէք նէֆէս ալմագ վէ կէրէք եուԹմագ իլէ, նէֆէս պօրուլարընտա պուլունան ֆէնալըգլարը, մէսէլա խըրթլագ, վէպօրուլար վէ ագ ճիկէր իսաթալըղը, վէ նէղլէ, վէ սինիրտէն իլէրու կելէն էօքսիւրիւք, ագ ճիկէր պորուլարը իւֆիւնէթի, խըրթլագ իւֆիւնէթի, նէֆէս տարլըղը, միտէ իւֆիւնէթի, վէ էմալինի տէֆ իտէր։

Գեաֆֆէյի հեքիմլեր, քէյֆսիզլէրինէ Ժերօտէլ բասթիլյէրինի վերմէքտէ, վէ օլ գաթը հալտէ դաթրան իլէ Թէրթիպ իտիլմիշ օլան մուալիճէլերին, մէսէլա գաթրան պօնպօնլարը, գաբսիւլլէրին, հապլարը, տրաժէլերին, բէրլըլարը, վէ քէզալիք շուրուպլարընը վէ էմալլերինին իսթիմալին, նասըլ քի ամիտէքի շէհատէթլերտէն անլաշըմագտա տրը, մէնն իթմէքտէ տիրլեր։

Գաթրան պօնպօնլարընը, գաբսիւլլէրինն վէ սայիրլերին մաղրիբլարը։

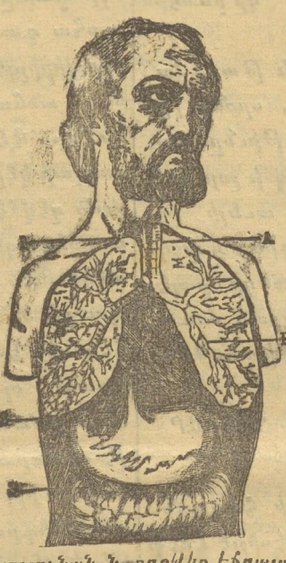

1.–Միտէեէ տայիր պօրուլար քի, գաթրան պօնպօնլարը, գաբսիւլլերի վէ բէրլըլարը անլէրտէն կէչմէքտէ տիրլեր, աղրըտա էրիմէքտէ վէ էղիլմէքտէ օլմատըգլարընտան, միտէ ատէթա եէմէք մագամընտա գալմագտա, վէ նէֆէս պօրուլարընտա հիչ պիր բարչալարը գալմատըղընտան, հալիյլէ հիչ պիր ֆայիտէեիտէ մուճիպ օլմամագտա տրըլար։

2.–Միտէ պօրուսունուն ուճու քի, պօնպօնլար, գաբսիւլլէր, վէ բէրլըլար միտէեէ կիթմէքտէ տիրլեր, չէքէրլի վէ ժէլաթինլի, վէ զամգլը, կիւրգօղլու վէ էմսալի չէյլերի տախի պիր-օլմագտա տրը իլլէրինտէ պուլունան նարգօթիք էճզալար, մէսէլա աֆիոն, աֆիոն թուզու, մորֆին, վէ գօտէին նիսպէթինտէ ֆէնալըգ վիրմէքտէ տիրլեր. վէ պունուտա քեաֆֆէյի հեքիմլէր թաստիգ իյլէմէքտէ տիրլեր։

3.–Միտէեէ նիհաեէ. թինտէ պուլունան պաղրը սագլարա տայիր թագըմլար, գաթրան պօնպօնլարընտան, գաբսիւլլէրինտէն, վէ բէրլըլարընտան զուհուրա կելէն ֆէնալըգլարը չէքմէքտէ տիրլեր, չիւնքի, հազմ օլունմագ պիր հալտէ գալմագտա տըրլար, չէօյլէ քի, պաղրատագ իւֆիւնէթինի, վէ պերէլէնմէսինի, վէ զապըղընը եախատ տիեարէ վէ սայիրլերի, մուճիպ օլմագտա տրը իլլերինտէ պուլունան նարգօթիք էճզալար, մէսէլա աֆիոն, աֆիոն թուզու, մորֆին, վէ գօտէին նիսպէթինտէ ֆէնալըգ վիրմէքտէ տիրլեր։ վէ պունուտա քեաֆֆէյի հեքիմլէր թաստիգ իյլէմէքտէ տիրլեր։

Գաթրանը Ժերօտէլ բասթիլյէրինն ֆայիտէլէրինն

Ա. – Մէղքիւր բասթիլյէր էմիլսիքլերինտէ, անլէրտէն հուսուլէ կելէն հըֆզ իտինի վէ միւֆիտ պուղուլար, նէֆէս ալմագլա աշաղա կիթմէքտէ օլտուղլարընտան, ագ ճիկէրէ կիթմէզտէնէվվել ՊՕՐՈՒԼԱՐՆ Թէէսսիր իթմէքտէ տիրլեր։

Բ – Ժերօտէլ բասթիլյէրինն էմիլսէյլէ հուսուլէ կելէն պուղուլար, հէր տէֆա նէֆէս ալընտըղընտա, Թաղիաթիյլէ հավա իլէ պէրաղէր իչերի կիթմէքտէ, վէ տերհալ պիւեիւք ֆաեիտէեի մուճիպ օլմագտա տրըլար։

«Մ. Ժերօտէլ, գաթրանը, ինանը իլէրիսինտէ ալընլերին ըստ սոն սոճլարընտա գաթրար ընեսոյէ ընդարձնին ը-ըեսնի պա- սալնտէտոն պաղէա, եօլէտա եճզալար էսնիսալ էրնէտտա տէր է, նարէօրնէ եճզալարը մաղրիբլարը տեճիտոն պաղէա գաթրանը ֆանէտոնինտա սրընըմալ էրնէտտա պէրլար։

«Ժերօտէլ բասթիլյէրէ սոեսինտա, էօնվէ-ըսնֆ եօսոնէրի-ալէր, անինտա տեճ օլմատտա պէրլար։

ՏՕԳԹՕՐ ՏԷԼՄԻ »։
Խասթեխանէյէ ղաղինասը
23 Նոյեմբեր 1883։

Սէսճէ կիւճլիւք չէքմէքտէ օլան հէր ատամ իչին, վէ աչզգտա չալըշաղ տայիմա հավանը Թէէսսիրինէ միւպթէլա պուլունանլար իչին, վէ քէնտի իշլերի իգթիզասընճա տայիմա նէֆէս ալտըգճա պուղուլարը վէ եախատ թօպլարը պիրլիքտէ եուԹմագտա պուլունան, մէսէլա ֆապրիգա ամէլէլերի, մարանկօզլար, արաղաճլար, խանէտէլեր, Թէթրօ օեունճուլարը, նուրգ իտիճիլեր, վալիզլեր, ավօդաթլար, միւտերրիսլեր, կառավարիչլեր, չըմէնտրֆեր իշճիլերի վէ սայիրլեր իչին բէք միւֆիտ տիր, կարկարա եաբաճագ սուլար եէրինէ պուլունուսթիմալ իթմէլի տիրլեր։ – Պունու հէր կիւն, կիճէ վէ կիւնդուզ, վէ եէմէքտէն էվվել վէ սօնրա, վէ կէրէք իչերտէ վէ կէրէք տիշարտա, չալըշըգլարը վէ պօշ տուրտուղլարը հալտէ իսթիմալ իտէպիլիրլեր։ Ամէճլար վէ չօգ Թիսթիւն իչէնլեր իչին տախի բէք նաֆի տիր։

Պու բասթիլյէր սաեէսինտէ, սէնէտէ եէլզ պին քիչիտէն պիեատէ քէսան քէսպի շիֆա իթմէքտէ օլուպ, վէ Մ. Ժերօտէլ եանընտա 40 պինտէն զիեատէ Թէչէքքիւրնամէ պուլունմագտա տրը։

Պունուն գուԹուսունտա 72 Թանէ օլտուղու հալտէ, իսթիմալի Թալիմաթընտա պլրլիքտէ, Ֆրանսատա պիր պուչուգ Ֆրանգա սաթըլմագտա օլուպ, վէ Թուրքիատա եալընըզ եօլ վէ կիւմրիւք մէսարիֆի զամմ օլունմագտա տրը։

Հէր ալան, ֆապրիգանըն տամղալարընա տիգգաթ իթմէլի տիր։

Իսթեէէն, տօղրուտան Ֆրանսատա Սէնթ-Մէնհուլտտա էճզաճը Մ. Ժերօ. տէլէ եաղարագ տախի կէթիրթտիրէպիլիր։

Հէր իսթեէէնէ, թէճրիպպէ իչին 6 Թանէ մէճճանէն վէրիլիր։

Պէյօղլուտա Մ. Գանճիք պիրատէրլէրին Պրիճանիք նամ էճզախանէսինտէ վէ Մ. Թէօտօրիտէ էճզախանէսինտէ, վէ սայիր էճզաճըլարտա վէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։